

Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha:: Tirupati
Directorate of Distance Education
Certificate Course in Sanskrit Annual Examination June, 2019
Paper - 1 (संस्कृतशिक्षा-प्रथमो भागः)

Time: 3 hrs.**Max. Mark: 100****(Write answers in Answer booklet only)**

- I. पञ्चानां पदानां वर्णान् पृथक् कृत्वा लिखत ।** **5x1=5**
- (१) यथा - रामः = र् + आ + म् + अ + :
- (क) बालकः (ख) हरिः (ग) देवी
(घ) भानुः (ङ) राजा (च) एषः
(छ) तिरुमला
- II. यथेच्छं पञ्च संख्याः अक्षरैः लिखत ।** **5x1=5**
- (क) ४ (ख) ३६ (ग) ४७
(घ) २० (ङ) ८९ (च) २००
(छ) ६४
- III. यथायथं योजयत ।** **5x1=5**
- (१) कमलम् (अ) सन्ति
(२) पुस्तकानि (आ) अस्ति
(३) गजः (इ) गच्छन्ति
(४) बालकाः (ई) लिखति
(५) महिला (उ) विकसति
- IV. उचितक्रमेण संयोज्य पदं लिखत ।** **5x1=5**
- (१) पलिदाव (२) सुमाकुनि (३) रम्क्षअ
(४) क्षेपुण्यत्रम् (५) लाकशाला
- V. बहुवचने परिवर्तयत ।** **10x1=10**
- (१) सा पठति (२) बालिके धावतः (३) त्वं पिबसि
(४) एषः क्रिडति (५) पुष्पं विकसति (६) गौरी हसति
(७) त्वं पश्यसि (८) अहं गच्छामि (९) सः अस्ति
(१०) युवां स्थः
- VI. शून्यस्थानानि पूरयत ।** **5x1=5**
- (१)वाहनानि । (तत्, ते, तानि)
(२) कः। (बालकः, बालकौ, बालकाः)
(३)बालिकाः । (सा, ते, ताः)
(४)विमानम् । (तत्, ते , तानि)
(५)पिपीलिका । (सा, ते, ताः)

(अनुवर्तते...)

- VII. रिक्तस्थानं पूरयत ।** **5x1=5**
- (१) विमानम् विमाने.....।
 (२)वने वनानि ।
 (३) गृहंगृहाणि ।
 (४)वातायने वातायनानि ।
 (५) कुसुमंकुसुमानि ।
- VIII. बहुवचनानि लिखत ।** **10x1=10**
- (१) रमा। (२) गुरुः.....।
 (३) वदनम्। (४) रामस्य.....।
 (५) वनात्। (६) लतायाः.....।
 (७) एतस्याः। (८) हरौ।
 (९) माला। (१०) बालिके
- IX. पञ्च शाकानां गृहोपकरणानां च नामानि लिखत ।** **10x1=10**
- X. पूर्ववर्तिसंख्यां लिखत ।** **10x1=10**
- (क), ६ (ख), ३४ (ग), ५७
 (घ), २०० (ङ), ८२ (च), १३४
 (छ), १४६ (ज), ५३ (झ), ६५
 (ञ), ७२
- XI. परिवर्तिसंख्यां लिखत ।** **5x1=5**
- (क) ३४..... (ख) ८६..... (ग) २०७
- (घ) ५३ (ङ) १४६
- XII. शून्यस्थानं पूरयत ।** **5x1=5**
- (क) त्रीणि.....पञ्च । (ख) नव दश..... ।
 (ग)एकविंशति द्वाविंशति। (घ) त्रयोदश चतुर्दश..... ।
 (ङ) एकचत्वारिंशत्त्रिचत्वारिंशत् ।
- XIII. संशोधनं कुरुत ।** **5x1=5**
- (क) रामाः अस्ति । (ख) गुरुः पाठयन्ति । (ग) हरिः क्रिडन्ति ।
 (घ) वने अस्ति। (ङ) बालिकाः खादति ।
- XIV. अस्मद् शब्दं प्रयुज्य पञ्चवाक्यानि लिखत ।** **5x1=5**
- XIV. युष्मद् शब्दं प्रयुज्य पञ्चवाक्यानि लिखत ।** **5x1=5**
- XVI. उचितं पदं चिनुत ।** **5x1=5**
- (क) पुष्पाणि। (विकसतः, विकसन्ति)
 (ख)रमा । (सा, तत्)
 (ग)बालकः। (एषः, एषा)
 (घ) वने.....। (अस्ति, स्तः)
 (ङ)गुरुः । (सः, ते)

Rashtriya Sanskrit Vidyapeetha:: Tirupati
Directorate of Distance Education
Certificate Course in Sanskrit Annual Examination June, 2019
Paper - 2 (संस्कृतशिक्षा-द्वितीयोभागः)

Time: 3 hrs.

Max. Mark: 100

(Write answers in Answer booklet only)

- I. अधोनिर्दिष्टश्लोकयोः आकारान्तस्त्रीलिङ्गशब्दान् रेखाङ्कितान् कुरुत ।** **5x2=10**
- (१) अयोध्या मथुरा माया काशी काञ्ची अवन्तिका।
पुरी द्वारावती चेति समैताः मोक्षदायिकाः॥
- (२) अपर्णा पार्वती दुर्गा मृडानी चण्डिकाम्बिका ।
आर्या दाक्षायणी चैव गिरिजा मेनकात्मजा ॥
- II. यथायथं योजयत ।** **5x2=10**
- (१) सः (क) वने
(२) तस्य (ख) बालकाः
(३) एते (ग) लतायै
(४) तस्मिन् (घ) रामः
(५) तस्यै (ङ) हरेः
- III. वाक्यानि लटलकारे लिखन्तु ।** **10x1=10**
- (१) सा गायतु।
(२) पाचकाः पचन्तु.....।
(३) बालकः गमिष्यति।
(४) ते पठन्तु।
(५) त्वं पिबति.....।
(६) वयं पठिष्यामः।
(७) सा नयतु।
(८) अहं क्रीडानि.....।
(९) धनिकः गमिष्यति।
(१०) लते गायताम्।
- IV. अधोलिखितानि क्रियापदानि बहुवचने लिखत ।** **10x1=10**
- (१) फलति (२) स्मरामि (३) पिबति
(४) नयति (५) कथयति (६) अभवत्
(७) शृणोति (८) करोति (९) गास्यति
(१०) खादामि

(अनुवर्तते...)

- V. भविष्यत्कालिकरूपाणि लिखत । 10x1=10
(१) चलति	(२) पठामि	(३) पचति
(४) गर्जति	(५) करोति	(६) दहति
(७) खेलति	(८) पीडयति	(९) गच्छति
(१०) पिबति		
- VI. धातूनां प्रयोगपूर्वकं शून्यस्थानं पूरयत । 5x2=10
- (१) त्वं। (क्रिड्)
- (२) बालकः.....। (पठ्)
- (३) अहं। (गम्)
- (४) यूयं। (अस्)
- (५) ते.....। (भू)
- VII. उदाहरणानुरूपं पूरयत । 5x2=10
- तृ + अनीयर् = तरणीयम् ।
- (१) कृञ् + अनीयर् =।
- (२) भानु + उदायः =।
- (३) + = दक्षिणायनम् ।
- (४) देव + ऋषिः =।
- (५) मही + ईशः =।
- VIII. सन्धिं कुरुत । 5x2=10
- (१) वधू + उदयः =।
- (२) पाठ + आरम्भः =।
- (३) एक + ऊनः =।
- (४) मधु + अरिः =।
- (५) देव + इन्द्रः =।
- IX. यथेच्छं पञ्च संख्याः अक्षरैः लिखत । 5x2=10
- (क) २६ =
- (ख) २३ =
- (ग) ४५ =
- (घ) ५७ =
- (ङ) ७३ =
- (च) २०० =
- (छ) ६८ =
- (ज) ३६ =
- X. धातूनां प्रयोगं विधिलिङ्लकारे कुरुत । 5x2=10
- (क) बालिका शीघ्रं। (गम्)
- (ख) त्वम् ओदनं। (पच्)
- (ग) अहं तत्र। (पठ्)
- (घ) वृक्षात् फलं.....। (पतु)
- (ङ) चोरः शीघ्रं। (धावु)